

Aan: Gemeente Amsterdam
T.a.v. de heer de With
Weesperstraat 113
Postbus 95089
1090 HB Amsterdam

Via: Beleid.openbareruimte@amsterdam.nl

Amsterdam, 29 maart 2020

Betreft: ZIENSWIJZE op concept-beleidskader "Ruimte voor de voetganger"

Geachte heer de With,

Omdat Stichting Wijkcentrum d'Oude Stadt de belangen behartigt van veel bewoners van stadsdeel Centrum is het belangrijk dat alle lezers van de nota van beantwoording kunnen zien wat onze zienswijze is op de onderdelen van het beleidskader "Ruimte voor de voetganger" die wij hier aanroeren. Wij verzoeken u daarom wel persoonsnamen te anonimiseren, maar herkenbaar te houden wat de inbreng is van het wijkcentrum.

Meestal zijn we achterdochtig wanneer ons meer ruimte voor voetganger en fietser (of zelfs andersom!) wordt beloofd. Dan blijkt dat een mooi verbrede stoep een slalomterrein wordt met terrassen aan de kant van de gevels, en fietsenrekken aan de kant van de rijweg. En geen of nauwelijks extra ruimte voor voetgangers.

Nu ligt het Beleidskader "Ruimte voor de voetganger" ter inspraak, en we zijn blij verrast. Eindelijk wordt erkend dat er heel veel voetgangers zijn. Dat voetgangers heel vaak met z'n tweeën of meer lopen, en dat anderen hen moeten kunnen passeren. Dat 1,50 meter loopruimte in een straat met etalages of terrassen volstrekt onvoldoende is.

Al een aantal jaren wordt een doorloopruimte van 1,80 m in het vooruitzicht gesteld, en zelfs dat is hier verruimd.

Toch hebben wij enkele aanmerkingen:

- Het kader op pagina 9 geeft een helder overzicht van benodigde ruimte. Helaas staan onder de plaatjes de minimale en niet de optimale ruimte vermeld. De ervaring leert bij terrassen, straatmeubilair, reclameobjecten enz. dat er steeds uitgegaan wordt van het minimum, waardoor dat te vaak ook het maximum is. Terwijl bij terrassen ook nog personeel staat te bedienen. Als aan de minimale eis wordt voldaan heeft het in de praktijk geen zin om klachten in te dienen, worden bezwaren tegen vergunningen afgewezen. Bovendien is er alle reden om aan te nemen dat de drukte in de stad niet zal afnemen, maar zelfs zal toenemen.

Wij stellen voor:

Hanteer bij het verlenen van vergunningen, bij herinrichtingen, enz. niet de minimale maar de optimale doorloopruimte. Tenzij het echt niet anders kan.

Dat is dwingender en scheidt meer vertrouwen dan het "optimaal" (objectief) te degraderen tot

“gewenst” (subjectief).

Sta alleen afwijkingen toe als het om noodzakelijkheden gaat. Een verkeersbord, lantaarnpaal, prullenbak, maar niet vanwege luxe-objecten die zijn aangevraagd of aangebracht door derden, zoals bijvoorbeeld reclameborden, terrassen, kunstwerken enz.

- Geveltuinen worden niet gezien als vermindering van de effectieve loopruimte (pagina 7). Dat zal waar zijn als er alleen lage plantjes staan, en geen grote planten die voorbij de grens van de geveltuin uitsteken. Dan neemt de voetganger toch weer afstand tot de planten, net zo ver als van een boom of een gevel.
Misschien is uw reactie hierop dat er alleen maar kleine plantjes mogen, maar kijk om u heen: kleine plantjes worden groot. Heel veel prachtig bloeiende geveltuinen, een lust voor het oog, maar ze nemen wel degelijk extra ruimte in beslag.
Daarnaast wordt door bewoners nogal wat openbare ruimte in beslag genomen door het plaatsen van grote potten en bakken met grote planten.
Het gedogen van dat groen betekent dat er in het beleid Ruimte voor Voetgangers rekening mee gehouden dient te worden. Als het betekent dat de optimale doorloopruimte daardoor niet bereikt kan worden, dan is helaas een andere oplossing nodig: wat minder gedogen.

Wij stellen voor:

De voorgeschreven vrije doorloopruimte geldt ook voor openbare ruimte die vergund of gedoogd “vergroend” is, of waar bewoners of andere gebruikers objecten op het beloopbare deel van het trottoir/voetpad zetten. Als er geen sprake is van vergunnen of gedogen zal de gemeente bedoelde objecten doen verwijderen.

- Wanneer je twee of meer voetgangers tegemoet loopt, moet je deze kunnen passeren. Nette mensen houden dan rekening met elkaar. Daar zit dan ook de ergernis over rondleidingen, een kleine tegemoetkomende voetganger wordt onder de voet gelopen, in geveltuin, heg of op de rijweg geduwd.
Die ergernis daargelaten, maar wat in dit beleidskader geheel over het hoofd is gezien, en dagelijks aan de hand is: twee of drie naast elkaar slenterend mensen waar je achter loopt. Zij zien jou niet en houden geen rekening met jou. Een beleefd “Mag ik er even langs” werkt niet wanneer de slenteraars geen Nederlands verstaan. En juist dat komt zo vaak voor in het Centrum en vlak daaromheen.

Wij stellen voor:

Hanteer bij het verlenen van vergunningen, bij herinrichtingen, enz. niet de minimale maar de optimale doorloopruimte. Tenzij het echt niet anders kan. (Zie boven).

- Ook niet in de nota genoemd: er zijn de plekken waar meerdere horecaterrassen naast elkaar geplaatst zijn. Daarboven zijn woningen, en tussen het terrasmeubilair door zijn doorgangen naar de toegangsdeuren van die woningen.
Ook daar moeten mensen met een kind aan de hand, met boodschappentassen, of de postbode, elkaar kunnen passeren. Als er langs die doorgang geen terraschotten zijn vindt er bovendien bediening plaats. In het terrassenbeleid is geen oog voor deze situaties, daarom vragen wij er hier aandacht voor. Tenslotte is dit beleidskader leidend voor veel andere regelingen:
“Overige beleidsstukken – zoals regels voor het vergunnen van terrassen, straatmeubilair, geveltuinen, commerciële activiteiten – worden ten aanzien van de voetgangersruimte op dit beleidskader gebaseerd.” (pagina 5)

Wij stellen voor:

Doorgangen naar voordeuren van woningen en bedrijven zijn minimaal 1,20 m breed. Wanneer

de ruimte ook wordt gebruikt voor werkzaamheden, zoals het bedienen van terrassen, minimaal 1,50 meter.

- Op pagina 10, Toepassing van de norm, staat dat de nieuwe regels niet overal onmiddellijk ingevoerd kunnen worden. Begrijpelijk, anders zou een groot deel van de stad direct heringericht moeten worden.
Het is echter niet zo moeilijk om de regeling direct in te laten gaan en te handhaven voor wat betreft allerlei losse objecten, en wij hopen dat dat ook gebeurt. Stoelen voor winkels en restaurants, uitstallingen en reclameobjecten.

Zeer zwak uitgedrukt en vrijblijvend, is de zin "Ook houden we rekening met al verleende vergunningen". Wat betekent rekening houden met? De huidige golf aan mupi-aanvragen in de binnenstad, waar nogal eens te weinig loopruimte is (zie de lopende bezwaarprocedures), gaat om vergunningen tot 2027. Een periode waarin de drukte alleen maar erger dreigt te worden. Moeten we werkelijk bijna 7 jaar lang wachten op de ruimte die ons beloofd wordt, tot die dingen weg zijn? Ook al is de huidige, genegeerde regel ook al heel lang 3,60 m op drukke plekken, maar blijkbaar niet "gewenst"? En blijven ze na een verlenging van de vergunning gewoon staan?

Tot wanneer blijft de oude regeling van 1.50 m langs terrassen in stand? Zolang de horeca-gelegenheid blijft bestaan? Of gaan de nieuwe regels gelden wanneer een verlenging wordt aangevraagd of als de zaak aan een ander wordt overgedaan?

De laatste jaren is er een overvloed aan terrasruimte bijgekomen, en je breekt je nek over de benen van onderuitgezakte terraszitters.

Wij stellen voor:

Vergunningen voor terrassen en andere niet noodzakelijke objecten die een te krappe doorloopruimte veroorzaken, worden niet automatisch verlengd. De vergunning voor verlenging wordt alleen toegekend wanneer de doorloopruimte optimaal is, zoals gedefinieerd in het beleid "Ruimte voor de voetganger".

Wanneer vergunningen doorlopen tot langer dan 2 jaar na in werking treden van dit voetgangersbeleid, dient een nieuwe vergunning voor verlenging te worden aangevraagd, waarbij dan aan het geldende voetgangersbeleid dient te worden voldaan..

- In bijlage 2, regel 2, puntvernauwingen.
"als aan beide kanten van een object meer dan 60 cm vrije doorloopruimte is, kunnen de ruimtes bij elkaar opgeteld worden".
Dit strookt niet met de conclusie op pagina 7: *"Hiermee is 90 cm vrije doorloopruimte de absolute minimummaat voor toegankelijkheid voor één voetganger".*

Wij stellen voor:

Midden op een voetpad van bijvoorbeeld 1,30 meter, hoort geen paal of ander obstakel te staan; op een breder voetpad moet aan een kant ruimte zijn van minstens 90 cm (een rolstoel kan er dan langs), en dan aan de andere kant minstens 70 cm voor één voetganger.

- Dit beleidskader is niet uit de lucht komen vallen. Hoe kan het dan gebeuren dat in de herinrichting van de Kerkstraat genoeg wordt genomen met een doorloopruimte van 1 meter? Er hoeft maar één fiets tegen een gevel te staan, en een rolstoel kan er niet meer langs. Tegelijkertijd komen er verhoogde trottoirs, zodat de rolstoel niet meer naar de straat kan uitwijken.

Wij hopen dat u de aspecten die we hier aankaarten serieus neemt en de voorstellen die wij naar aanleiding daarvan doen, wilt overwegen. Wij zijn natuurlijk altijd bereid om een en ander toe te lichten, mocht dat nodig zijn.

Met vriendelijke groet,
Namens wijkcentrum d'Oude Stadt,

